

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2011ko EKAINA

LATINA II

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

JUNIO 2011

LATÍN II

Azterketa honek bi aukera ditu. Horietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

Azterketa honek parte hauek ditu:

- *Testuaren itzulpena: 0-5 puntu.*
- *1. galdera: esaldi baten analisi sintaktikoa: 0-1 puntu.*
- *2. galdera: hiru hitzen analisi morfologikoa: 0-1 puntu.*
- *3. galdera: lexikoa: 0-1 puntu.*
- *4. galdera: latin-literatura: 0-1 puntu.*
- *5. Galdera: Erromaren ondarearen iraupena. Adierazitako obra irakurri izana frogatzea (0-0,5 puntu), eta gaur egun indarrean dagoen erromatar aforismo juridiko bat itzultzea eta iruzkintzea (0-0,5 puntu).*

Hiztegia erabil daiteke.

Este examen tiene dos opciones. Debes contestar a una de ellas.

No olvides incluir el código en cada una de las hojas de examen.

Este examen consta de las siguientes partes:

- *Traducción del texto, que se calificará de 0 a 5 puntos.*
- *Cuestión 1ª: análisis sintáctico de una frase: de 0 a 1 punto.*
- *Cuestión 2ª: análisis morfológico de tres palabras: de 0 a 1 punto.*
- *Cuestión 3ª: léxico: de 0 a 1 punto.*
- *Cuestión 4ª: Literatura latina: de 0 a 1 punto.*
- *Cuestión 5ª: Pervivencia del legado de Roma. Demostración de haber leído la obra señalada (de 0 a 0,50 puntos) y traducción o/y breve comentario de un aforismo jurídico latino vigente en la actualidad (de 0 a 0,50 puntos).*

Se permitirá el uso de diccionario.

A AUKERA

Salustiok agerian jartzen du zein den sinestezina Erromak askatasun errepublikarraren lehen mendeetan izan zuen hazkunde handia, eta horretarako azalpen bat ematen saiatzen da.

Sed incredibile est quantum, adepta libertate, brevi¹⁾ civitas²⁾ creverit³⁾; tanta cupido gloriae incesserat. Iam primum iuventus, statim ut⁴⁾ belli patiens erat, in castris per laborem militiam discebat et in decoris armis et militaribus equis magis libidinem habebat quam in scortis atque conviviis. (Salustio, Bell. Catilin., 7)

Oharrak: 1) *Brevi*: adberbioa = denbora laburrean. 2) *Civitas* = Erroma, estatua. 3) *Quantum.....creverit*: zeharkako galdera-perpauza = zenbat hazi zen. *Creverit*: *cresco*, *crevi*, *cretum*-etik. 4) *Statim ut*: esapide bat da (= bezain laster), denborazko mendeko perpausei sarbidea ematen diena; hemen, *erat*-ena.

Galderak

1. Itzuli testua (hiztegia erabiliz) 5 puntu.
2. Egin “*et in decoris... conviviis*” esaldiaren analisi sintaktikoa 1 puntu.
3. Egin *incesserat*, *decoris* eta *conviviis* hitzen analisi morfologiko 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *alienus*, *-a,-um* eta *cupa*, *-ae* terminoekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zer hitz ezagutzen dituzun latinezko *fides*, *ei* eta *fortis*, *-e* (*fortia*, latin arrunta) terminoekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. Antzerki latindarra: Plauto eta Terencio 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iritzi duzu Zizeronen *Gutun Politikoei* buruz? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, frogatzeko obra irakurri duzula 0,5 puntu.
 - b) Itzuli latin juridikoaren aforismo edo esamolde hau edo egin ezazu hari buruzko iruzkin labur bat: “*Cui prodest?*” 0,5 puntu.

B AUKERA

Zesar, Galiatik bueltan, Galia Zisalpinoa eta Italia bereizten dituen Rubiko ibaira iristen da. Bere kideei hitz batzuk egin ondoren, ibaia zeharkatzea erabakitzen du; hala, Italiako lurraldean sartzen da, behar ez bezala.

Caesar consecutus est¹⁾ cohortes ad Rubiconem flumen, qui prouinciae eius finis erat; paulum constitit²⁾ et conuersus est³⁾ ad proximos dicens: “etiam nunc regredi possumus; sed, si ponticulum transierimus, omnia armis agenda erunt.” Et post quoddam ostentum⁴⁾ addidit: “eamus⁵⁾; iacta alea est.” (Suetonio, Vita Iul. Caesar., 31)

Oharrak: 1) *Consecutus est*: *consequor*-etik = iritsi, heldu. 2) *Constitit*: *consisto*-ren burutua. 3) *Conuersus est*: *conuerto*-tik = buelta eman zuen, jiratu zen. 4) *Post... ostentum*: *post*, hemen, preposizioa da = ondoren; *ostentum*, *-i* = miraria. 5) *Eamus*: *eo*, *ire*-ren aholku-subjuntiboa = joan gaitezen.

Galderak

1. Itzuli testua (hiztegia erabiliz) 5 puntu.
2. Egin “*Caesar consecutus est...erat*” esaldiaren analisi sintaktikoa 1 puntu.
3. Egin *cohortes*, *dicens* eta *regredi* hitzen analisi morfologiko 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *metus*, *-us* eta *focus*, *-i* terminoekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zer hitz ezagutzen dituzun latinezko *furca*, *-ae* eta *voluntas*, *-atis* terminoekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. Antzerki latindarra: Plauto eta Terentzio 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iritzi duzu Zizeronen *Gutun Politikoei* buruz? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, frogatzeko obra irakurri duzula. 0,5 puntu.
 - b) Itzuli latin juridikoaren aforismo edo esamolde hau edo egin ezazu hari buruzko iruzkin labur bat: “*Cui prodest?*” 0,5 puntu.